

บทที่ 5

บทสรุปและเสนอแนะ

ในราฎ์หญิงคือกลุ่มนักแสดงที่เพิ่งเกิดขึ้นในวงการในราแล้วได้เพิ่มบทบาทและความสำคัญต่อการแสดงในราอย่างรวดเร็ว กลายเป็นส่วนประกอบหลักของการแสดงในราดังที่ปรากฏในปัจจุบัน

ปัจจุบันในราฎ์หญิงเป็นนักแสดงหลักของคณะในรา มีหน้าที่และบทบาทการแสดงหลากหลาย ได้แก่ เป็นนายโง่หรือในราใหญ่ เป็นนางรำ เป็นนักแสดงเรื่อง เป็นนักร้อง เป็นนักเต้น เป็นต้น ในราฎ์หญิงบางคนมีบทบาทต่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปปะการำในราอันเป็นศิลปะการแสดงของท้องถิ่นภาคใต้จนเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ในราฎ์หญิงได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงในราไปโดยปริยาย เมื่อพูดถึงในราคนส่วนใหญ่ก็จะนึกถึงการแสดงในราที่มีนักแสดงหรือนางรำเป็นฎ์หญิง หรือในราฎ์หญิงนั่นเอง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษานันทิกเรื่องราวเกี่ยวกับในราฎ์หญิงไว้เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับศิลปะการแสดงของท้องถิ่นภาคใต้ให้แก่ผู้ที่สนใจและต้องการศึกษาค้นคว้าสืบไป

จากการศึกษาเรื่องในราฎ์หญิง ผู้วิจัยได้เสนอเรื่องราวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับในราฎ์หญิงไว้ ดังนี้

ในราฎ์หญิงเป็นกลุ่มนักแสดงในราที่มีปรากฏขึ้นครั้งแรกเมื่อประมาณ 70 ปีที่ผ่านมา มีจำนวน 3 คน คือ ในราคลาด ในราเลียบ และในราพร้อม เป็นในราฎ์หญิงที่มีความสามารถดี ทั้งการร้องและรำ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพรำในรามากนัก มีระยะการแสดงเพียงสั้น ๆ

10 ปีต่อมาได้มีในราฎ์หญิงปรากฏขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ชื่อในราหนูวินและในราหนูวาด ในราสายจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งสองได้ฝึกรำในรากับบิดา คือในราวัน (เผ่า) ซึ่งเป็นในราที่มีชื่อเสียงของจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วได้ออกแสดงร่วมคณะกับบิดา จนมีชื่อเสียงประสบความสำเร็จในอาชีพรำในราอย่างสูงสุด เป็นเหตุให้มีมีการฝึกหัดในราฎ์หญิงกันอย่างแพร่หลายในเวลาต่อมา ภายหลังจากในราหนูวินและในราหนูวาดได้แต่งงานกับในราเดิม อ่องเซ่ง ในราที่มีชื่อเสียงด้านการเล่นกลอนสด แล้วได้พัฒนารูปแบบการแสดงในราขึ้นใหม่เน้นการเล่นกลอนสดหรือเล่นมุขโคจนได้รับความนิยมอย่างสูงสุด เกิดกระแสนิยมการแสดงในราแบบเล่นกลอนสดอย่างแพร่หลาย

การแสดงในอาบูใน "ยุคในราเล่นกลอนสดหรือเล่นมุตโต" ในราทุกคณะยึดปฏิบัติสืบเนื่องกันมา จนถึงปัจจุบัน

กลุ่มในราผู้หญิงที่มีความสามารถโดดเด่นในการเล่นกลอนสด หรือเล่นมุตโต ได้แก่ ในราหนูจับ ในราละม้าย ในราหูเหือง ในราสังหวาน ในราอ้อมจิตร ในราอารี ในราหนูเขียน ในราหนูเขียน ในรายุพิน ในราละมัย และในราน้ำอ้อย เป็นต้น

ขณะที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง ตรัง สงขลา อันเป็นพื้นที่ที่มีในราจำนวนมากต่างมุ่งเน้นการแสดงแบบเล่นกลอนสดหรือเล่นมุตโต ที่จังหวัดชุมพรได้มีในราผู้หญิงมีชื่อเสียงโดดเด่นขึ้นมา 2 คน คือ ในราประดับ และในราสังวาลย์ สองพี่น้องบุตรสาวหมิงพาน ทั้งสองได้ฝึกหัดในรากับในราแก้ว แยมไซยา จนมีความชำนาญ โดยเฉพาะการแสดงเรื่อง ต่อมาทั้งสองได้ตั้งคณะและพัฒนากการแสดงเรื่องขึ้นอย่างจริงจัง โดยนำเอาเนื้อเรื่องแนวใหม่ ๆ จากนวนิยายหรือพงศาวดารต่าง ๆ มาดัดแปลงให้เป็นบทแสดงเรื่อง และพัฒนาลักษณะวิธีการแสดงเรื่องขึ้นตามแบบอย่างศิลปะ และภาพยนตร์แทนการเล่นจับบทร้องพาดังที่ในราแสดงกันโดยทั่วไป มีการสร้างฉากประกอบการแสดงเรื่อง และให้นักแสดงแต่งกายตามบทบาทในท้องเรื่อง เรียกการแสดงในราลักษณะนี้ว่า "ในราแสดงเรื่องหรือเล่นนิยาย"

การแสดงเรื่องหรือเล่นนิยายได้แพร่กระจายลงมาในแถบจังหวัดที่เป็นแหล่งชุมนุมของในรา แล้วได้รับความสนใจจากในราอย่างกว้างขวาง มีการเลียนแบบการแสดงเรื่องหรือเล่นนิยายกันอย่างแพร่หลาย การแสดงในราได้เปลี่ยนแปลงสู่ "ยุคในราแสดงเรื่องหรือเล่นนิยาย" ซึ่งมีระยะห่างจากยุคเล่นกลอนสดหรือเล่นมุตโตประมาณ 2 ปี แต่ทั้งนี้การแสดงในราแบบเล่นกลอนสดหรือเล่นมุตโตก็ยังคงมีอยู่

คณะในราผู้หญิงที่มีความสามารถโดดเด่นในการแสดงเรื่องหรือเล่นนิยายได้แก่ ในราประดับ - ในราสังวาลย์ ในราฉวยประดิษฐ์ศิลป์ เป็นต้น

การพัฒนาการแสดงของในรายังคงมีสืบเนื่องต่อมาในปี พ.ศ. 2500 มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงในราขึ้นอีกครั้ง โดยนำเอาวงดนตรีลูกทุ่งเข้ามาแสดงร่วมกับการรำในรา โดยจัดแบ่งการแสดงออกเป็นสัดส่วนอย่างชัดเจนคือ ช่วงที่ 1 เริ่มเวลา 20.00 น. ไปจนถึงเวลา 24.00 น. แสดงในราแบบโบราณ ช่วงที่ 2 เริ่มเวลา 24.00 น. เป็นต้นไป ในราจะเล่นดนตรีและเดินทางเครื่องโดยรับอิทธิพลมาจากการเล่นวงดนตรีลูกทุ่ง ที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในขณะนั้น เรียกการแสดงลักษณะนี้ว่า "การแสดงในราแบบสมัยใหม่"

ในราผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จมีชื่อเสียงโดดเด่นกับการแสดงในราแบบสมัยใหม่ ได้แก่ ในราอ้อมจิตร ในราสายทิพย์ ในราฉลอง และในราหนูเขียน เป็นต้น

การแสดงในราแบบสมัยใหม่ ทำให้การแสดงในราแบบโบราณต้องประสบกับภาวะตกต่ำเสื่อมความนิยม ทำให้หน่วยงานทางราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปะวัฒนธรรม อันได้แก่ วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์นครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โรงเรียนระดับประถม โรงเรียนมัธยมศึกษา และศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนต่าง ๆ ได้เริ่มฟื้นฟูศิลปะการแสดงในราแบบโบราณขึ้น ภายใต้การนำของวิทยาลัยครูสงขลา ได้สร้างกระแสนการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะการรำในราแบบโบราณ ซึ่งได้รับการตอบรับจากสังคมและในราหลายคน การแสดงในราแบบโบราณได้หวนกลับมามีความสำคัญ และได้รับความนิยมนักครั้งนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2507 เป็นต้นมา พร้อมกับมีการแสดงในราลักษณะใหม่เกิดขึ้น คือการรำในราแสดงเป็นชุดสั้น ๆ ใช้เวลาแสดงเพียง 10-20 นาที ผู้แสดงออกรำพร้อมกันเป็นหมู่คณะ ปฏิบัติทำรำตามบทร้องและทำนองเพลงที่มีลูกคู่คอยร้อง และบรรเลงดนตรีประกอบ

ในราผู้หญิงที่มีบทบาทต่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะการรำแบบโบราณ ได้แก่ ในราหนูอาบ ในราสังหวน ในราละมัย ในราสิริ ในราถวิล ในรากัลยานากราช และในราปัญญาศิลป์ เป็นต้น

การแสดงในราเพื่อความบันเทิงในปัจจุบันมี 2 ลักษณะ คือ

1. การแสดงในราแบบโบราณ สามารถแยกออกได้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มศิลปินพื้นบ้าน และกลุ่มในราชองสถานบันการศึกษา

2. การแสดงในราแบบสมัยใหม่ของกลุ่มศิลปินพื้นบ้าน

การแสดงในราได้พัฒนามาเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบในรูปธุรกิจความบันเทิง การจัดการแสดงแต่ละครั้งจะต้องติดต่อว่าจ้างกับผู้จัดการคณะหรือหัวหน้าคณะไว้ก่อนล่วงหน้า โดยจะตกลงกันถึงวัน เวลา สถานที่ และราคาค่าจ้างในการแสดง การแสดงในราในปัจจุบันมีอัตราค่าจ้างคืนละประมาณ 12,000 - 18,000 บาท หัวหน้าคณะจะเป็นผู้รับเหมารับผิดชอบในการจัดการแสดงทั้งหมด โดยแบ่งค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างนักแสดง ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเช่ารถและค่าเช่าโรงในรา เมื่อเสร็จสิ้นจากการแสดงแต่ละครั้งผู้จัดการจะมีผลกำไรจากการจัดการประมาณ 1,000 - 3,000 บาท ในแต่ละปีในราจะมีรายได้ดีในช่วงเดือนที่มีงานเทศกาลและงานบุญต่าง ๆ โดยเฉพาะในราจะมีงานแสดงมากอยู่ประมาณ 3 - 4 เดือน นอกจากนั้นจะมีการแสดงประมาณเดือนละ 1 - 3 ครั้ง การแสดงในรานับเป็นอาชีพอย่างหนึ่งของชาวใต้ที่สามารถหารายได้เลี้ยงครอบครัวได้

การทำประสมทำเป็นกระบวนท่าที่มีปรากฏอยู่ทุกครั้งที่ทำการแสดง เป็นกระบวนท่าที่สร้างความสนใจจากผู้ชมในข้างต้น

การทำประสมท่า หมายถึง การทำในท่าประกอบทำนองจังหวะเพลงในลีลาท่าท่าต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาผสมผสานเรียงร้อยขึ้นเป็นกระบวนท่าท่าใหม่ตามความคิดสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความสามารถและความถนัดของผู้รำให้มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

กระบวนท่าประสมท่าของในราแต่ละคนจึงมีลักษณะน่าสนใจแตกต่างกันไป ผู้วิจัยได้คัดเลือกเอากระบวนท่าประสมท่าของนายโรงในราผู้หญิงที่มีความสามารถโดดเด่น คือ ในราตวิล จำปาทอง มาศึกษาวิเคราะห์ ปรากฏสาระสำคัญดังนี้

กระบวนท่าประสมท่า มีลำดับขั้นตอนเรียงตามลำดับ 10 ขั้นตอน คือ 1 ท่าออกจากจาก 2 ท่าเหิงตุ้ง 3 ท่าแม่ท่า 4 ท่าขนาดข้าว 5 ท่าจับระบำ 6 ท่าเพลงครู 7 ท่าขนาดเสียว 8 ท่าเพลงทับ 9 ท่าห้องใจ 10 ท่าเคล้ามือนั่งพนั๊ก ในกระบวนท่าใช้ท่าท่าทั้งหมด 62 ท่า แบ่งแยกย่อยตามลำดับขั้นตอนกระบวนท่าได้ดังนี้ 1 ท่าออกจากจาก 4 ท่า 2 ท่าเหิงตุ้ง 2 ท่า 3 ท่าแม่ท่า 22 ท่า 4 ท่าขนาดข้าว 6 ท่า 5 ท่าจับระบำ 11 ท่า 6 ท่าเพลงครู 4 ท่า 7 ท่าขนาดเสียว 4 ท่า 8 ท่าเพลงทับ 4 ท่า 9 ท่าห้องใจ 1 ท่า 10 ท่าเคล้ามือนั่งพนั๊ก 4 ท่า

การทำประสมท่าสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบกระบวนท่าได้ตามความเหมาะสมกับเวลา โอกาส ความพร้อมของคนดูและผู้รำเป็นสำคัญ โดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้รำ ลักษณะกระบวนท่าประสมท่าของในราตวิลที่ปรากฏโดยทั่วไป มี 2 ลักษณะ คือ 1 กระบวนท่าประสมท่าใช้ท่าท่า 58 ท่า 2 กระบวนท่าประสมท่าใช้ท่าท่า 42 ท่า

ในราตวิลมีกฎวิธีการนำเสนอกระบวนท่าที่สำคัญ ดังนี้ 1 การปฏิบัติท่าท่าต้องเรียงตามลำดับขั้นตอน 2 การเรียงลำดับท่าท่าต้องมีท่าหนึ่งท่า ท่ายืนท่า ท่าเคลื่อนที่สลับกัน ไม่อย่างสอดคล้องและกลมกลืน 3 การเลือกใช้ท่าท่าต้องมีความสมดุลย์และเหมาะสมกับตรีรูปร่าง

แนวคิดการทำประสมท่าของในราตวิล มีดังนี้ 1 กระบวนท่าต้องเรียงตามลำดับขั้นตอนตามแบบโบราณ 2 ยึดท่าท่าของครูในราเป็นหลัก 3 กระบวนท่าสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับเวลา โอกาสและความพร้อมของคนดูและผู้รำ 4 เลือกปฏิบัติจากท่ายากไปสู่ท่าง่าย

ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการทางด้านในราสามท่าน ได้วิเคราะห์การทำประสมท่าของในราตวิลว่า ในกระบวนท่าประสมท่ามีลักษณะเดียวกันกับการทำประสมท่าของในราผู้ชาย โดยทั่วไป แต่มีรายละเอียดเทคนิควิธีการปฏิบัติท่าท่าที่มีลักษณะเฉพาะตัว เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นชัดเจนคือ 1. ลักษณะวงเป็นลักษณะวงโค้งสูงระดับหน้ามาก 2. ใช้ท่าขนาดผู้ชายแทนท่าขนาดผู้

หญิงอย่างในราษฎ์หญิงทั่วไป 3. ใช้ทำคลังแขนขอความอ่อนรองลำแขน สอดแทรกอยู่ในท่ารำต่าง ๆ

การปฏิบัติท่ารำของในราตรีที่เป็นลักษณะเด่น คือ 1. สามารถแตกรายละเอียดของท่ารำได้ดี 2. เลือกใช้ท่ารำได้เหมาะสมกับลักษณะรูปร่าง 3. สามารถปฏิบัติท่ารำได้มีนวลเหมาะสมกับผู้หญิง 4. นำเอาความอ่อนรองลำตัว นิ้วมือ และแขนมาเป็นจุดเด่นในการปฏิบัติท่ารำ

การปฏิบัติท่ารำของในราตรีที่เป็นข้อด้อย คือ 1. ไม่มีการปฏิบัติท่ารำที่ใช้กำลังขา 2. เน้นท่ารำที่ใช้ร่างกายส่วนบนมากกว่าการใช้กำลังขามากเกินไป 3. ทำเดินสับเท้าในท่าขนาดยกเท้าสูงเกินไป

ปัจจุบันมีในราษฎ์หญิงเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในจังหวัดจังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง นอกจากนี้ยังมีแพร่กระจายอยู่ในแถบจังหวัดสงขลา ระนอง ตรัง กระบี่ และสุราษฎร์ธานี

จำนวนในราษฎ์หญิงของแต่ละจังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการย้ายที่อยู่ซึ่งมีสาเหตุมาจาก 1. ติดตามบิดา - มารดา 2. ติดตามสามี 3. ติดตามคณะในรา 3. ติดตามแหล่งที่มีงานแสดงในราชูกรม

ความนิยมในการฝึกหัดรำในรา และยึดอาชีพรำในราของผู้หญิง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ในช่วงปี พ . ศ . 2491 - 2510 เป็นช่วงที่มีจำนวนในราษฎ์หญิงเกิดขึ้นมากที่สุดแล้วได้ลดจำนวนลงเรื่อย ๆ ปัจจุบันพบว่ามิในราษฎ์หญิงเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งบอกให้รู้ว่าคุณนิยมในการฝึกหัดรำในรา และการประกอบอาชีพรำในราของผู้หญิงในภาคใต้ลดน้อยลง จึงเป็นที่น่าเป็นห่วงว่า ในอนาคตข้างหน้าอาชีพรำในราจะไม่มีผู้สืบทอด สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฟื้นฟูและยกฐานะของในราให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด หรือหน่วยงานที่มีหน้าที่อนุรักษ์ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ควรจัดตั้งศูนย์รวมกลุ่มศิลปินที่บ้านประจำจังหวัดขึ้น เพื่อสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างศิลปินในราด้วยกัน และเพื่อประโยชน์ในการติดต่อว่าจ้างการแสดง รวมทั้งจัดสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแสดงในรา เพื่อให้ศิลปินในราได้ตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของศิลปะการรำในรา และจัดทำทำเนียบศิลปินในราเพื่อประกาศเกียรติคุณให้

ปรากฏต่อสังคม เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับศิลปินในสา ได้รู้สึกภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพ
 ำในสา ศิลปะการำในสาจะได้มีผู้สืบทอดต่อไป

2. ควรมีการจัดทำ รวบรวม รูปแบบกระบวนการนำขึ้นเป็นกลเม็ดเด็ดพรายเฉพาะ
 ตัวของนายโรงในสาแต่ละท่านไว้อย่างเป็นระบบและเก็บรวบรวมบันทึกไว้ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่
 เพื่อรักษาไว้ไม่ให้สูญหายไปพร้อมกับตัวศิลปินในสาโดยไม่มีใครสืบทอด

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย